Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi sijoitusrahastolain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 59/1996 vp laeiksi sijoitusrahastolain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Eduskunta, jolle talousvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 11/1996 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 8 päivänä toukokuuta 1987 annetun sijoitusrahastolain (480/87) 7 §:n 2 momentti, 15 §:n 7 ja 9 momentti sekä 36 §:n 5 momentti, näistä 15 §:n 7 ja 9 momentti sekä 36 §:n 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat 9 päivänä elokuuta 1993 annetussa laissa (748/93),

muutetaan 1 §:n 1—6 kohta, 2 §:n 2—5 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6—8 §, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 ja 3 momentti, 11 §, 13 §:n 1 momentti, 15 §:n 1—6 sekä 10 momentti, 17 §:n 1 momentin 10 kohta, 18 §:n 1 ja 3 momentti, 21 §:n 2 momentti, 22, 23 ja 29 §, 31 §:n 1 ja 3 momentti, 33 ja 35 §, 36 §:n 3 momentti, 37 §:n 1 ja 3—7 momentti, 39 §, 40 §:n 1 ja 5 momentti, 41 §:n 1 momentti, 47 ja 49 §, 50 §:n 2 ja 3 momentti, 8 luvun otsikko, 51—56 §, 57 §:n 3 momentti, 57 a §:n 2 momentti, 57 b §:n 3 momentti, 63 §:n 2 momentti, 67 ja 67 a §, 69 §:n 1 ja 2 kohta, 71 §:n 2 momentti ja 72 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 4—6 kohta, 2 §:n 2—5 momentti, 6 ja 8 §, 10 §:n 1 ja 3 momentti, 13 §:n 1 momentti, 15 §:n 1—6 momentti sekä 10 momentti, 18 §:n 3 momentti, 31 §:n 3 momentti, 35 §, 36 §:n 3 momentti, 37 §:n 1 ja 3—7 momentti, 39 §, 40 §:n 1 ja 5 momentti, 41 §:n 1 momentti, 49 §, 50 §:n 3 momentti, 52—55 §, 57 §:n 3 momentti, 57 a §:n 2 momentti, 57 b §:n 3 momentti, 67 a § sekä 69 §:n 2 kohta mainitussa 9 päivänä elokuuta 1993 annetussa laissa, 23, 33 ja 56 § osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla ja 47 § muutettuna mainitulla 9 päivänä elokuuta 1993 annetulla lailla ja 28 päivänä lokakuuta 1994 annetulla lailla (943/94), sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 9 päivänä elokuuta 1993 annetulla lailla, uusi 7—10 kohta, 2 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, uusi 6 momentti, lakiin uusi 2 a ja 2 b §, 9 §:ään uusi 3 momentti, 13 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, uusi 5 momentti, lakiin uusi 16 a §, 17 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, uusi 11—13 kohta sekä 17 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, uusi 2 momentti, 19 §:ään, siitä viimeksi mainitulla lailla kumotun 2 momentin tilalle uusi 2 momentti, lakiin siitä viimeksi mainitulla lailla kumotun 20 §:n tilalle uusi 20 §, 26 §:ään uusi 3—5 momentti, lakiin siitä 30 päivänä joulukuuta 1991 annetulla lailla (1687/91) kumotun 27 §:n tilalle uusi 27 § sekä lakiin uusi 36 a ja 36 b §, 37 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 9 päivänä elokuuta 1993 annetussa laissa, uusi 8 momentti, lakiin uusi 37 a, 37 b ja 38 a §, 41 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti, 42 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, lakiin uusi 51 a ja 51 b §, 8 a luku sekä siirretään siihen muutettu 52 § ja sijoitetaan siihen uusi 52 a—c §, lakiin uusi 8 b luku sekä siirretään siihen muutettu 53 § ja sijoitetaan siihen uusi 53 a—c §, lakiin uusi 8 c luku sekä siirretään siihen muutettu 54—56 § ja sijoitetaan siihen uusi 54 a—d ja 55 a § sekä lakiin uusi 57 c § ja 64 §:ään uusi 4 momentti, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sijoitusrahastolla* pääasiallisesti arvopapereista koostuvaa rahastoa, jonka omistavat siihen sijoittaneet henkilöt, yhteisöt ja säätiöt;

2) *sijoitusrahastotoiminnalla* varojen hankkimista yleisöltä sijoitusrahastoon ja näiden varojen sijoittamista edelleen pääasiallisesti arvopapereihin sekä sijoitusrahaston hallintoa;

3) *rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastotoimintaa harjoittavaa suomalaista osakeyhtiötä;

4) *säilytysyhteisöllä* arvopaperimarkkinalain (495/89) 1 luvun 4 §:ssä määriteltyä arvopaperinvälittäjää, joka säilyttää sijoitusrahaston varat sekä ottaa vastaan ja suorittaa sijoitusrahastoa koskevat maksut;

5) *rahasto-osuudenomistajalla* henkilöä, yhteisöä tai säätiötä, joka omistaa yhden tai useamman osuuden tai osuuden murto-osan sijoitusrahaston varoista;

6) *yhteissijoitusyrityksellä* ulkomaista sijoitusrahastoa ja siihen rinnastettavaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavaa ulkomaista yritystä;

7) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain 1 luvun 2 §:ssä määriteltyä todistusta, ei kuitenkaan sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuudesta annettua todistusta;

8) *johdannaissopimuksella* kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä annetun lain (772/88) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vakioitua optiota tai termiiniä taikka muuta sopimusta, jonka kohde-etuutena on arvopaperi, valuutta, korko, hyödyke, johdannaissopimus tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku;

9) *rahasto-osuudella* samansuuruista osuutta tai vähintään yhtä osuuden murto-osaa sijoitusrahaston varoista, jollei jäljempänä toisin säädetä; sekä

10) *kotivaltiolla* valtiota, jossa ulkomainen yhteissijoitusyritys on saanut toimiluvan.

2 §

— — — — — — — — — — — — — —

Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saanut yhteissijoitusyritys, joka kotivaltionsa lainsäädännön perusteella täyttää neuvoston direktiivissä arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (85/611/ETY) sekä neuvoston direktiivissä direktiivin 85/611/ETY tiettyjen yhteissijoitusyritysten sijoituspolitiikkaa koskevien säännösten muuttamisesta (88/220/ETY) asetetut edellytykset, saa 1 momentin estämättä markkinoida osuuksiaan Suomessa. Tällaisen yhteissijoitusyrityksen on noudatettava, mitä 2 b §:ssä, 4 §:n 3 momentissa, 67 a §:ssä ja 69 §:n 5 kohdassa säädetään osuuksien tarjoamisesta Suomessa. Muutoin siihen ei ole sovellettava, mitä jäljempänä tässä laissa säädetään rahastoyhtiöstä ja sijoitusrahastosta.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun yhteissijoitusyrityksen on ennen kuin se aloittaa osuuksiensa markkinoinnin Suomessa toimitettava rahoitustarkastukselle

1) rahoitustarkastusta vastaavan kotivaltionsa toimivaltaisen viranomaisen antama todistus siitä, että yhteissijoitusyritys täyttää edellä 2 momentissa säädetyt vaatimukset;

2) sääntönsä tai yhtiöjärjestyksensä;

3) rahastoesitteensä, uusimman vuosikertomuksensa, sen jälkeen julkistetun puolivuotiskatsauksensa ja muut asiakirjat ja tiedot, jotka sen on julkistettava kotivaltiossaan;

4) tiedot järjestelyistä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi Suomessa;

5) tiedot järjestelyistä maksujen suorittamiseksi osuudenomistajille;

6) tiedot osuuksien lunastamistavasta Suomessa; sekä

7) tiedot siitä, miten ja missä pidetään saatavilla asiakirjat ja tiedot, jotka yhteissijoitusyritys on velvollinen julkistamaan; sekä

8) muu markkinointiaineisto.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä edellä 3 momentin 4—8 kohdassa tarkoitettujen tietojen sisällöstä. Edellä 3 momentin 2—8 kohdassa mainituissa tiedoissa tapahtuneet muutokset on viipymättä toimitettava rahoitustarkastukselle tiedoksi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu yhteissijoitusyritys saa aloittaa osuuksiensa markkinoinnin kahden kuukauden kuluttua 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä, jollei rahoitustarkastus sinä aikana erityisestä syystä kiellä markkinoinnin aloittamista. Edellä 3 momentin 2—3 kohdassa tarkoitetut tiedot on julkistettava suomen tai ruotsin kielellä.

Muun kuin edellä 2 momentissa tarkoite-

tun yhteissijoitusyrityksen osuuksia voidaan valtioneuvoston luvalla markkinoida Suomessa. Mitä edellä 3—5 momentissa sekä jäljempänä 2 b §:ssä säädetään yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimisesta, koskee myös tässä momentissa tarkoitettua yhteissijoitusyritystä, jollei valtioneuvosto erityisestä syystä myönnä poikkeusta.

2 a §

Sijoitusrahaston osuuksia saadaan markkinoida yhden toimiluvan periaatteen mukaisesti Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa, mikäli sijoitusrahasto täyttää edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa neuvoston direktiiveissä asetetut edellytykset.

Ennen kuin rahastoyhtiö aloittaa 1 momentissa tarkoitetun markkinoinnin, sen on ilmoitettava aikomuksestaan kysymyksessä olevan isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle sekä hankittava rahoitustarkastukselta todistus siitä, että sijoitusrahasto täyttää 2 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa neuvoston direktiiveissä asetetut edellytykset. Rahoitustarkastuksen on annettava päätös asiassa viipymättä.

2 b §

Sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuuksia markkinoitaessa on rahoitustarkastuksen sitä vaatiessa käytettävä suomen tai ruotsin kieltä.

5 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Rahastoyhtiön osalta osakeyhtiölain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun poikkeusluvan antaa valtioneuvosto.

6 §

Tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisten niiden nojalla antamien määräysten noudattamista sekä rahastoyhtiön, säilytysyhteisön ja sijoitusrahaston toimintaa ja yhteissijoitusyritysten osuuksien markkinointia valvoo rahoitustarkastus.

Rahoitustarkastuksella on oikeus saada 2 §:ssä tarkoitetulta yhteissijoitusyritykseltä valvonnan edellyttämät tiedot sekä saada siltä jäljennökset valvonnan kannalta tarpeellisiksi katsomistaan asiakirjoista.

Rahoitustarkastuksen oikeudesta antaa tietoja vastaavia tehtäviä hoitavalle ulkomaiselle valvontaviranomaiselle säädetään rahoitustarkastuslaissa (503/93).

2 luku

Rahastoyhtiön perustaminen

7 §

Rahastoyhtiön perustajien on haettava yhtiölle toimilupa valtioneuvostolta. Hakemukseen on liitettävä perustamiskirja ja yhtiöjärjestys. Valtioneuvostolla on oikeus vaatia myös muita tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Ennen asian ratkaisemista valtioneuvoston on pyydettävä hakemuksesta rahoitustarkastuksen lausunto.

8 §

Rahastoyhtiön yhtiöjärjestyksen muutoksesta on viipymättä tehtävä osakeyhtiölain (734/78) 9 luvun 14 §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus rekisteröimistä varten siten kuin siitä kaupparekisterilaissa (129/79) säädetään. Rahastoyhtiön on toimitettava rekisteröity yhtiöjärjestyksen muutos välittömästi valtioneuvostolle ja rahoitustarkastukselle tiedoksi.

9 §

Rahastoyhtiön osakepääoman on oltava vähintään miljoona markkaa, joka on kokonaan rahassa maksettava ennen kuin yhtiö aloittaa sijoitusrahastotoimintansa. Osakepääoman on kuitenkin aina oltava vähintään yksi sadasosa rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen yhteenlasketusta pääomasta. Rahastoyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että rahastoyhtiön osakepääomaa ei koroteta, kun se on vähintään kymmenen miljoonaa markkaa.

— — — — — — — — — — — — — — —

Valtioneuvosto voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 1 momentissa tarkoitetusta kymmenen miljoonan markan osakepääomavaatimuksesta.

10 §

Rahastoyhtiölle, jonka taloudelliset toimintaedellytykset ja hallinto täyttävät luotettavalle sijoitusrahastotoiminnalle asetetut vaatimukset, on myönnettävä toimilupa, jos saadun selvityksen perusteella voidaan olettaa, että rahastoyhtiötä tullaan johtamaan ammattitaitoisesti sekä järkevien ja vakaiden liiketapaperiaatteiden mukaisesti.

— — — — — — — — — — — — — — —

Rahastoyhtiön hallinnon ei ole katsottava täyttävän luotettavalle sijoitusrahastotoimin-

nalle asetettavia vaatimuksia, elleivät rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ole riittävän hyvämaineisia tai ellei heillä ole tehtäviensä hoitamisessa tarvittavaa kokemusta. Tieto rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön hallituksen kokoonpanon muuttumisesta tai toimitusjohtajan vaihtumisesta on välittömästi annettava rahoitustarkastukselle.

— — — — — — — — — — — — — —

11 §

Rahastoyhtiön on ilmoitettava rahoitustarkastukselle, milloin se aloittaa toimintansa.

3 luku

Rahastoyhtiön hallinto

13 §

Rahastoyhtiön hallituksessa on oltava vähintään kolme jäsentä. Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka Suomessa tai muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Valtioneuvosto voi erityisestä syystä myöntää yhtiölle luvan poiketa tässä säädetyistä vaatimuksista.

— — — — — — — — — — — — — —

Rahasto-osuudenomistajien valitsema rahastoyhtiön hallituksen jäsen ei saa olla rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön palveluksessa. Hän ei myöskään saa olla muun rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön hallituksen tai johtokunnan jäsen.

15 §

Rahastoyhtiö, sen osakkeenomistaja taikka muu yhteisö kuin vakuutuskassalaissa (1164/92) tarkoitettu eläkekassa tai muu säätiö kuin eläkesäätiölaissa (1774/95) tarkoitettu eläkesäätiö, joka on kirjanpitolain (655/73) 22 b §:ssä tarkoitetulla tavalla rahastoyhtiön tai sen osakkeenomistajan määräysvallassa, ei saa omistaa rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston osuuksia.

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksien omistus on julkista, jos osuudenomistaja (*ilmoitusvelvollinen*) on:

1) rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön hallituksen jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies, tilintarkastaja, varatilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön sellainen toimihenkilö, jolla on päävastuu rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön tilintarkastuksesta;

2) muu rahastoyhtiön palveluksessa oleva henkilö, jolla on mahdollisuus vaikuttaa rahaston varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen;

3) muu säilytysyhteisön palveluksessa oleva henkilö, jolla tehtävässään on mahdollisuus saada tietoja sijoitusrahaston sijoitustoiminnasta; sekä

4) yhteisö tai säätiö, jossa tässä pykälässä tarkoitetulla henkilöllä yksin tai yhdessä perheenjäsentensä tai toisen tässä pykälässä tarkoitetun henkilön tai tämän perheenjäsenen kanssa on määräysvalta kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu ilmoitusvelvollinen ei saa ilman rahoitustarkastuksen lupaa vastikkeellisesti hankkia rahastoyhtiön hallinnoimalta sijoitusrahastolta arvopapereita tai johdannaissopimuksia eikä vastikkeellisesti luovuttaa tällaiselle sijoitusrahastolle arvopapereita tai johdannaissopimuksia, ellei hankintaa tai luovutusta toteuteta arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä määritellyn arvopapereiden julkisen kaupankäynnin tai laissa kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä tarkoitetun optioyhteisön välityksellä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun ilmoitusvelvollisen on tehtävään tullessaan ilmoitettava rahastoyhtiölle omistuksessaan olevat osakkeet ja osakkeisiin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit, joihin rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston varoja voidaan sijoittaa, tällaisten arvopapereiden hankkimista tai luovutusta koskevat sopimukset ja sitoumukset sekä tällaisten arvopapereiden omistuksessa tapahtuvat, vähintään rahoitustarkastuksen vahvistaman määrän suuruiset muutokset.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava rahastoyhtiölle holhouksessaan oleva henkilö, 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettu yhteisö tai säätiö ja muu sellainen yhteisö ja säätiö, jossa ilmoitusvelvollisella on huomattava vaikutusvalta sekä edellä mainituissa tiedoissa tapahtuneet muutokset. Ilmoitusvelvollisella on yhteisössä tai säätiössä huomattava vaikutusvalta, jos hän on siinä 2 momentissa mainitussa tai siihen rinnastuvassa asemassa tai jos hän on avoimen yhtiön yhtiömies tai kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies.

Edellä 2, 4 ja 5 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä 14 vuorokauden kuluessa siitä, kun ilmoitusvelvollinen otti vastaan 2 momentissa mainitun tehtävän taikka kun

näissä olosuhteissa tapahtui muutos. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä, mikäli 4 momentissa tarkoitetut arvopaperit on liitetty arvo-osuusjärjestelmään ja jos ilmoitusten vastaanottaja on järjestänyt menettelyn, jossa vastaavat tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä.

— — — — — — — — — — — — — —

Rahasto-osuuden omistajien valitsema rahastoyhtiön hallituksen jäsen ei saa omistaa rahastoyhtiön osakkeita.

4 luku

Sijoitusrahasto

16 a §

Sijoitusrahaston varojen (*alkupääoma*) on oltava vähintään kymmenen miljoonaa markkaa ja sijoitusrahastolla on oltava ainakin 50 osuudenomistajaa. Osuudenomistajien lukumäärää laskettaessa yhtenä kokonaisuutena on pidettävä kirjanpitovelvollisia, joilla on kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitettu määräysvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa tai siihen verrattavassa ulkomaisessa yrityksessä. Sijoitusrahaston alkupääoman määrä sekä rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä on saavutettava kuuden kuukauden kuluessa sijoitusrahaston toiminnan aloittamisesta.

Valtioneuvosto voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 1 momentissa tarkoitetusta rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärää koskevasta vaatimuksesta ja määräajasta, jonka kuluessa sijoitusrahaston alkupääoman määrä sekä rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä on saavutettava.

17 §

Sijoitusrahaston säännöissä on mainittava ainakin:

— — — — — — — — — — — — — —

10) missä ja miten rahasto-osuudet myydään ja lunastetaan;

11) missä, milloin ja miten rahasto-osuuden arvo julkistetaan;

12) miten ja millä perusteella rahasto-osuuden omistajien valitsemat rahastoyhtiön hallituksen jäsenet valitaan; sekä

13) miten sijoitusrahaston sääntöjä muutetaan.

Sijoitusrahaston säännöissä on lisäksi mainittava, jos sijoitusrahaston toiminnassa on tarkoitus soveltaa lain sallimaa mahdollisuutta:

1) sijoitusrahaston alkupääoman määrästä;

2) rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärästä;

3) siitä, että rahasto-osuudet voidaan jakaa murto-osiin sekä murto-osaosuuksien jakajasta;

4) siitä, että sijoitusrahastolla on sekä tuotto- että kasvuosuuksia;

5) tuotto-osuudelle maksettavasta ja kasvuosuudelle pääomitettavasta vuotuisesta voitto-osuudesta;

6) sen lisäksi, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, 36 a §:n 4 momentissa edellytetyistä tiedoista, jos rahastoyhtiön tarkoituksena on sijoittaa sijoitusrahaston varoja 36 a §:ssä tarkoitetulla tavalla johdannaissopimuksiin;

7) sen lisäksi, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, 36 b §:n 5 momentissa edellytetyistä tiedoista, jos rahastoyhtiön tarkoituksena on tehdä sijoitusrahaston varoista lainaus- tai takaisinostosopimuksia;

8) rahastoyhtiön mahdollisuudesta sijoittaa sijoitusrahaston varoja sellaisen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen osuuksiin, jota hallinnoi sama rahastoyhtiö tai sellainen toinen rahastoyhtiö, jonka kanssa kysymyksessä olevan rahaston tai yhteissijoitusyrityksen varoja hallinnoivalla rahastoyhtiöllä on yhteinen liikkeenjohto tai joissa molemmissa sama taho käyttää määräysvaltaa taikka joita yhdistää merkittävä suora tai välillinen omistussuhde. Samassa yhteydessä on mainittava tarkemmin siitä, että sijoitusrahasto on erikoistunut tietylle alalle;

9) 37 §:n 7 momentissa tarkoitetussa tapauksessa ne valtiot, paikalliset julkisyhteisöt tai luonteeltaan julkisoikeudelliset kansainväliset yhteisöt, joiden liikkeeseen laskemiin tai takaamiin arvopapereihin rahastoyhtiö aikoo sijoittaa yli 35 prosenttia sijoitusrahaston varoista;

10) sijoitusrahaston purkuperusteesta;

11) siitä, että rahasto-osuudet liitetään arvo-osuusjärjestelmään; sekä

12) rahastoyhtiön tarkoituksesta käyttää toiminnassaan hallinnointi- tai neuvontapalveluita sekä tällaisten palvelujen käyttölaadusta ja -laajuudesta.

18 §

Sijoitusrahaston säännöille ja niiden muutoksille on haettava rahoitustarkastuksen vahvistus, jollei 38 a §:ssä toisin säädetä.

— — — — — — — — — — — — — —

Sijoitusrahaston sääntöjen muutos tulee voimaan kuukauden kuluttua siitä, kun ra-

hoitustarkastus on vahvistanut muutoksen, jollei rahoitustarkastus toisin määrää.

19 §

— — — — — — — — — — — — — —

Rahastoyhtiön on ilmoitettava rahoitustarkastukselle, milloin se aloittaa sijoitusrahaston toiminnan.

20 §

Sijoitusrahastoon varoja sijoittaneella on oikeus rahasto-osuuteen, joka oikeuttaa jakamattomaan osuuteen rahaston varoista.

Rahasto-osuuksien tulee olla samassa sijoitusrahastossa keskenään samansuuruiset ja niiden tulee tuottaa yhtäläiset oikeudet rahaston varoihin.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, rahasto-osuudet voidaan, mikäli rahaston säännöissä on niin määrätty, jakaa murto-osiin. Rahaston säännöissä on mainittava siitä, kuinka moneen yhtäsuureen osaan kukin rahasto-osuus jaetaan.

Rahastoyhtiön on toiminnassaan kohdeltava rahasto-osuuden omistajia yhdenvertaisesti.

21 §

— — — — — — — — — — — — — —

Sijoitusrahaston varat on pidettävä erillään rahastoyhtiön omaisuudesta ja muihin saman rahastoyhtiön hallinnoimiin sijoitusrahastoihin kuuluvista varoista. Sijoitusrahastoon kuuluvaa omaisuutta ei saa ulosmitata rahastoyhtiön velasta.

— — — — — — — — — — — — — —

22 §

Sijoitusrahaston rahasto-osuudet ovat joko tuotto- tai kasvuosuuksia. Sijoitusrahaston säännöissä voidaan kuitenkin määrätä, että rahastolla on sekä tuotto- että kasvuosuuksia.

Sijoitusrahaston säännöissä on määrättävä rahaston varoista tuotto-osuudelle maksettavasta ja kasvuosuudelle pääomitettavasta vuotuisesta voitto-osuudesta.

23 §

Rahasto-osuuden arvo on sijoitusrahaston arvo jaettuna liikkeessä olevien rahasto-osuuksien lukumäärällä. Sijoitusrahaston arvo lasketaan siten, että rahaston varoista vähennetään rahastoa koskevat velat.

Sijoitusrahastoon kuuluville arvopapereille ja johdannaissopimuksille määrätään arvo niiden markkina-arvojen mukaan. Saataviin talletuspankeilta tai laissa ulkomaisen luottoja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa (1608/93) tarkoitettujen ulkomaisten luottolaitosten sivukonttoreilta on lisättävä niille laskentakuukautta edeltävän kuukauden loppuun asti kertynyt korko. Rahastoyhtiön on kunakin arkipäivänä laskettava rahasto-osuuden arvo.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä rahasto-osuuden arvon laskemisesta.

26 §

— — — — — — — — — — — — — —

Rahastoyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan eläkesäätiön tai -kassan omistamilla rahasto-osuuksilla ei voida äänestää osuudenomistajien kokouksessa.

Rahasto-osuuden omistajien kokouksessa ei kukaan saa äänestää yli yhdellä kahdeskymmenesosalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä. Äänestysrajoitusta laskettaessa yhtenä kokonaisuutena on pidettävä kirjanpitovelvollisia, joilla on kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitettu määräysvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa tai siihen verrattavassa ulkomaisessa yrityksessä.

Mikäli kokouksen päätöksen pätevyyden edellytyksenä on, että määräenemmistö äänistä on annettu päätöksen puolesta, määräenemmistö lasketaan 3 momentin mukaisesti lasketuista äänistä.

27 §

Rahastoyhtiöllä on oikeus käyttää ulkopuolisia hallinnointi- ja neuvontapalveluja, jos niiden laadusta ja laajuudesta on otettu riittävät määräykset sijoitusrahaston sääntöihin. Sopimus rahastoyhtiön vastuun siirtämisestä kolmannelle on mitätön.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua palveluntarjoajaa koskee, mitä 58 §:n 1 momentissa säädetään.

29 §

Rahastoyhtiön on osuudenomistajan pyynnöstä annettava rahasto-osuudesta osuustodistus. Rahastoyhtiön on tiedusteltava osuudenomistajalta, haluaako tämä osuustodistuksen. Osuustodistus voidaan luovuttaa vasta, kun rahasto-osuuden merkintähinta on kokonaisuudessaan rahassa maksettu.

Osuustodistus voi koskea useita osuuksia tai niiden murto-osia ja se voidaan asettaa vain nimetylle osuusrekisteriin merkitylle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle.

31 §

Rahastoyhtiön on pidettävä rahasto-osuuksista rahasto-osuusrekisteriä, johon on merkittävä ainakin rahasto-osuudenomistajan nimi, kotipaikka ja postiosoite, kunkin rahasto-osuudenomistajan omistamien rahasto-osuuksien lukumäärä ja rekisteröintipäivämäärä sekä osuustodistuksen tai osuusmerkinnän järjestysnumero.

— — — — — — — — — — — — — — —

Rekisterinpitäjällä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja. Osuusrekisteri on pidettävä rahasto-osuudenomistajien kokouksen nähtävänä.

33 §

Rahastoyhtiön on rahasto-osuudenomistajan vaatimuksesta sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määrätyllä tavalla lunastettava hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuus. Osuus on lunastettava välittömästi sijoitusrahaston varoista osuuden 23 §:n mukaan määräytyvästä lunastuspäivän arvosta. Lunastukset on toteutettava vaatimusten esittämisjärjestyksessä. Lunastuksen edellytyksenä on osuustodistuksen luovuttaminen rahastoyhtiölle.

Mikäli varat lunastukseen on hankittava myymällä arvopapereita, arvopaperit on myytävä ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa lunastuksen vaatimisesta rahastoyhtiöltä. Osuus on lunastettava heti, kun varat arvopapereiden myymisestä on saatu. Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä myöntää luvan ylittää arvopapereiden myymiselle asetetun määräajan.

Mikäli rahastoyhtiö on saanut rahoitustarkastukselta määräaikaisen luvan keskeyttää hallinnoimansa sijoitusrahaston osuuksien lunastamisen, sen on viipymättä ilmoitettava osuuksien lunastamisen keskeyttämisestä kaikkien niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa kysymyksessä olevan sijoitusrahaston osuuksia on markkinoitu.

5 luku

Rahastoyhtiön sijoitustoiminta

35 §

Rahastoyhtiö ei saa harjoittaa muuta toimintaa kuin sijoitusrahastotoimintaa, ellei valtioneuvosto myönnä lupaa siihen olennaisesti liittyvän toiminnan harjoittamiseen. Lupahakemukseen on liitettävä rahastoyhtiön voimassa oleva yhtiöjärjestys.

36 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä myöntää määräajaksi poikkeuksen 2 momentissa säädetystä velvollisuudesta.

— — — — — — — — — — — — — — —

36 a §

Sijoitustoimintaan sekä valuuttakurssien vaihteluihin sisältyvien riskien torjumiseksi rahastoyhtiö voi sijoittaa sijoitusrahaston varoja kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa tarkoitettuihin vakioituihin johdannaissopimuksiin sekä 36 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita koskeviin vakioituihin johdannaissopimuksiin, jos niillä käydään kauppaa sanotussa laissa tarkoitetussa ulkomaisessa optioyhteisössä.

Rahoitustarkastuksen arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY mukaisesti määräämin ehdoin ja tehokkaan omaisuudenhoidon edistämiseksi rahastoyhtiö voi sijoittaa sijoitusrahaston varoja 1 momentissa tarkoitettuihin sekä muihin kuin vakioituihin johdannaissopimuksiin myös muutoin kuin 1 momentissa mainitussa tarkoituksessa. Tehokkaan omaisuudenhoidon edistämisen tarkoituksessa sijoitusrahaston varoja ei voida sijoittaa valuuttoja koskeviin johdannaissopimuksiin. Rahoitustarkastus voi antaa myös tarkempia määräyksiä rahastoyhtiön oikeudesta sijoittaa sijoitusrahaston varoja johdannaissopimuksiin muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimivan, kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa tarkoitettuun optioyhteisöön rinnastettavan ulkomaisen optioyhteisön välityksellä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu liiketoimi on katettava rahoitustarkastuksen määrittelemään oletettavaan enimmäisriskiin saakka. Rahoitustarkastuksen on määritettävä enimmäisriski siten, että sijoitusrahaston vakaat ja luotettavat toimintaedellytykset eivät vaarannu.

Jos johdannaissopimuksia käytetään, sijoitusrahaston säännöissä on mainittava:

1) johdannaissopimusten laatu ja käyttölaajuus sekä -tarkoitus;

2) markkinat, joilla johdannaissopimuksilla on tarkoitus käydä kauppaa;

3) kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa tarkoitettu optioyhteisö ja muu ulkomainen optioyhteisö, jonka palveluksia rahastoyhtiön on tarkoitus käyttää; sekä

4) riskinarvioimismenetelmät, joita rahastoyhtiö aikoo soveltaa.

36 b §

Tehokkaan omaisuudenhoidon edistämiseksi rahastoyhtiö voi tehdä sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista lainaus- ja takaisinostosopimuksia, jos ne selvitetään arvopaperimarkkinalaissa tarkoitetussa selvitysyhteisössä tai kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa tarkoitetussa optioyhteisössä ja jos rahoitustarkastus tai sitä vastaava toisen valtion toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt niiden ehdot tai optioyhteisö on ne vakioinut.

Sijoitusrahaston varoihin kuuluvia arvopapereita voidaan luovuttaa velaksi ja niitä koskevia takaisinostosopimuksia voidaan tehdä ainoastaan riittävää vakuutta vastaan. Rahastoyhtiön tehtävänä on päivittäin huolehtia siitä, että vakuuden arvo pysyy riittävänä koko lainaus- ja takaisinostosopimuksen voimassaoloajan. Selvitys- tai optioyhteisön on säilytettävä vakuutta rahaston lukuun lainaus- tai takaisinostosopimuksen päättymiseen saakka.

Sijoitusrahaston tekemien lainaussopimusten yhteismäärä ei saa ylittää yhtä neljäsosaa rahaston arvopaperisijoitusten arvosta. Rajoitus ei koske lainaussopimuksia, jotka voidaan irtisanoa ja joiden tarkoittamat arvopaperit voidaan saada välittömästi vaadittaessa takaisin.

Sijoitusrahaston tekemien takaisinostosopimusten ja 39 §:ssä tarkoitettujen luottojen yhteismäärä ei saa ylittää yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston varojen arvosta.

Sijoitusrahaston säännöissä on mainittava:

1) rahastoyhtiön aikomuksesta tehdä lainaus- tai takaisinostosopimuksia sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista;

2) se enimmäisosuus rahaston arvopaperisijoitusten tai varallisuuden määrästä, joka voi samanaikaisesti olla 1 kohdassa mainittujen sopimusten kohteena; sekä

3) 1 momentissa tarkoitettu selvitys- tai optioyhteisö, jonka palveluksia rahastoyhtiön on tarkoitus käyttää.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä rahastoyhtiön oikeudesta tehdä lainaus- tai takaisinostosopimuksia sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimivan, kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa tarkoitettuun optioyhteisöön rinnastettavan ulkomaisen optioyhteisön taikka toimiluvan saaneen ja viranomaisvalvonnan alaisena toimivan ulkomaisen selvitysyhteisön välityksellä.

37 §

Rahastoyhtiö saa sijoittaa hallinnoimiensa sijoitusrahastojen varoja saman osakeyhtiön osakkeisiin enintään määrän, joka vastaa yhtä kymmenesosaa yhtiön osakepääomasta ja yhtä kahdeskymmenesosaa kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Edellä mainittuja rajoituksia on sovellettava myös sijoitettaessa sijoitusrahaston varoja sellaisten sijoitusrahastojen tai yhteissijoitusyritysten osuuksiin, joita ei lunasteta takaisin suoraan tai välillisesti näiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten varoilla.

— — — — — — — — — — — — — —

Rahastoyhtiö ei saa omistaa toisen rahastoyhtiön osakkeita eikä sijoittaa hallinnoimiensa sijoitusrahastojen varoja toisen rahastoyhtiön osakkeisiin. Rahastoyhtiö voi sijoittaa enintään yhden kahdeskymmenesosan hallinnoimansa sijoitusrahaston varoista toisen rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen tai yhteissijoitusyritysten osuuksiin, jos niiden tarkoituksena on yleisöltä hankittujen varojen yhteinen sijoittaminen, jos ne toimivat riskin hajauttamisen periaatteella ja jos niiden osuudet lunastetaan takaisin suoraan tai välillisesti näiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten varoilla. Sijoitusrahastolle voidaan kuitenkin hankkia enintään yksi kymmenesosa saman sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen osuuksista.

Rahastoyhtiö saa hankkia sijoitusrahaston omistukseen enintään yhden kymmenesosan saman liikkeeseenlaskijan joukkovelkakirjoista.

Sen estämättä, mitä 2 ja 4 momentissa säädetään, rahastoyhtiö saa sijoittaa enintään 35 prosenttia sijoitusrahaston varoista saman liikkeeseenlaskijan tai takaajan arvopaperei-

hin, kun liikkeeseenlaskija tai takaaja on Suomen valtio, suomalainen kunta tai kuntayhtymä tai muu Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n jäsenvaltio, tällaisen valtion osavaltio tai muu paikallinen julkisyhteisö taikka kansainvälinen julkisyhteisö, jossa on jäsenenä vähintään yksi Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, rahastoyhtiö saa sijoittaa enintään yhden neljäsosan sijoitusrahaston varoista saman liikkeeseenlaskijan joukkovelkakirjoihin, kun liikkeeseenlaskija on velkakirjan haltijoiden suojaamiseksi asetetun julkisen tarkastuksen alainen luottolaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Sellaisia sijoituksia edellä mainittuihin saman liikkeeseenlaskijan joukkovelkakirjoihin, jotka ylittävät yhden kahdeskymmenesosan sijoitusrahaston varoista, saa yhteensä olla enintään neljä viidesosaa sijoitusrahaston varoista.

Sen estämättä, mitä 2, 4 ja 5 momentissa sekä 36 §:n 2 momentissa säädetään, rahastoyhtiö voi valtioneuvoston luvalla ja riskin hajauttamisen periaatetta noudattaen sijoittaa kaikki sijoitusrahaston varat arvopapereihin, joiden liikkeeseenlaskija tai takaaja on Suomen valtio, suomalainen kunta tai kuntayhtymä tai muu Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n jäsenvaltio, tällaisen valtion osavaltio tai muu alueellinen julkisyhteisö taikka sellainen kansainvälinen julkisyhteisö, jonka jäsenenä on vähintään yksi Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio. Lupa on myönnettävä, mikäli rahaston sääntöjen mukaan arvopaperit ovat peräisin vähintään kuudesta eri liikkeeseenlaskusta, eikä samaan liikkeeseenlaskuun ole tarkoitus sijoittaa määrää, joka ylittää kolme kymmenesosaa rahaston varoista ja mikäli osuudenomistajien katsotaan saavan vastaavan suojan kuin sellaisen sijoitusrahaston osuudenomistajien, joka noudattaa 2, 4 ja 5 momentissa mainittuja rajoituksia. Rahaston säännöissä on nimenomaisesti mainittava ne valtiot, paikalliset julkisyhteisöt tai luonteeltaan julkisoikeudelliset kansainväliset yhteisöt, joiden liikkeeseen laskemiin tai takaamiin arvopapereihin rahastoyhtiö aikoo sijoittaa yli 35 prosenttia sijoitusrahaston varoista.

Edellä 5 ja 6 momentissa tarkoitettuja arvopapereita ei tarvitse ottaa huomioon sovellettaessa 2 momentissa säädettyä kahden viidesosan rajoitusta. Edellä 2, 5 ja 6 momentissa tarkoitetut sijoitukset saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin eivät saa ylittää määrää, joka vastaa 35 prosenttia sijoitusrahaston varoista.

37 a §

Sijoitusrahaston varoja ei saa sijoittaa sellaisen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen osuuksiin, jota hallinnoi sama rahastoyhtiö tai sellainen toinen rahastoyhtiö, jonka kanssa kysymyksessä olevan rahaston varoja hallinnoivalla rahastoyhtiöllä on yhteinen liikkeenjohto tai joissa molemmissa sama taho käyttää määräysvaltaa taikka joita yhdistää merkittävä suora tai välillinen omistussuhde, ellei viimeksi mainittu rahasto tai yhteissijoitusyritys ole erikoistunut tietylle maantieteelliselle alueelle tai tietylle toimialalle tehtäviin sijoituksiin ja ellei mahdollisuudesta tällaisiin sijoituksiin ole mainittu sijoitusrahaston säännöissä. Rahastoyhtiö ei saa veloittaa korvausta tai palkkiota tällaisista sijoituksista.

Edellä 37 §:n 1—6 momentissa säädettyjä vaatimuksia ei tarvitse noudattaa käytettäessä rahaston varoihin kuuluviin arvopapereihin liittyviä merkintäoikeuksia. Jos 37 §:n 1—6 momentissa tarkoitetut rajoitukset on ylitetty rahastosta riippumattomista syistä tai merkintäoikeuksien käyttämisen takia, rahaston on pidettävä myyntitoimintansa ensisijaisena tavoitteena tilanteen korjaamista osuudenomistajien edun mukaisella tavalla. Edellä 37 §:n 4 momentissa mainittuja rajoituksia ei lisäksi tarvitse noudattaa, ellei hankintahetkellä voida laskea joukkovelkakirjojen yhteismäärää tai liikkeeseen laskettujen arvopapereiden nettomäärää.

Rahoitustarkastuksen luvalla rahastoyhtiö voi sijoittaessaan sijoitusrahaston varoja riskin hajauttamisen periaatetta noudattaen poiketa edellä 37 §:n 2, 5, 6 ja 7 momentissa säädetyistä rajoituksista enintään kuuden kuukauden ajan rahaston sääntöjen vahvistamisesta.

37 b §

Määritettäessä edellä 37 §:n 2 momentissa tarkoitettua liikkeeseenlaskijaa, jonka arvopapereihin sijoitusrahaston varoja voidaan sijoittaa enintään määrä, joka vastaa yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston varoista, yhtenä kokonaisuutena on pidettävä kirjanpitovelvollisia, jotka ovat kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitetulla tavalla kirjanpitovel-

vollisen tai siihen verrattavan ulkomaisen elinkeinonharjoittajan, yhteisön taikka säätiön määräysvallassa. Määräysvalta ei edellytä omistusosuutta toisessa kirjanpitovelvollisessa tai siihen verrattavassa ulkomaisessa elinkeinonharjoittajassa, yhteisössä taikka säätiössä.

38 a §

Rahastoyhtiö voi valtioneuvoston luvalla perustaa sijoitusrahaston, jonka säännöt poikkeavat siitä, mitä edellä 23 §:n 2 momentissa, 33 §:ssä, 36 §:n 2—5 momentissa, 37 §:n 1 ja 2 momentissa sekä jäljempänä 57 c §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Valtioneuvosto vahvistaa hakemuksesta tällaisen sijoitusrahaston säännöt ja niiden muutokset, jos ne ovat yleisen edun ja osuudenomistajien edun mukaiset. Vahvistaessaan sääntöjä valtioneuvostolla on hakijaa kuultuaan oikeus asettaa sijoitusrahaston toimintaa koskevia rajoituksia ja ehtoja. Sääntöjen muutoksen voimaantuloa koskee soveltuvin osin, mitä 18 §:n 3 momentissa säädetään.

Asianomainen ministeriö voi määrätä tarkemmin 1 momentissa tarkoitetun sijoitusrahaston sääntöjen sisällöstä, rahaston varojen arvonmäärityksestä sekä niistä sijoitusrahastoa koskevista erityistiedoista, jotka rahastoyhtiö on tämän lain mukaan velvollinen julkistamaan.

Sen lisäksi, mitä 16 §:n 2 momentissa säädetään, 1 momentissa tarkoitetun sijoitusrahaston nimestä on käytävä ilmi sen erityisluonne. Nimi ei saa olla omiaan johtamaan sijoittajia harhaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun sijoitusrahaston osuuksia koskevassa kaikessa markkinointiaineistossa on korostettava sijoitusrahaston erityistä luonnetta.

39 §

Rahoitustarkastuksen luvalla rahastoyhtiö saa ottaa sijoitusrahaston lukuun väliaikaiseen tarkoitukseen sijoitusrahastotoimintaa varten luottoa määrän, joka vastaa enintään yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston varoista. Rahastoon saadaan hankkia ulkomaista valuuttaa luotonvälityksen avulla.

Rahastoyhtiö saa antaa sijoitusrahaston varoja vakuudeksi edellä 1 momentissa tarkoitetusta luotosta, johon on rinnastettava 36 b §:ssä tarkoitetut arvopaperien takaisinostosopimukset, sekä vakuudeksi 36 a §:ssä tarkoitetusta johdannaissopimuksesta johtuvasta vastuusta.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä luotonotosta ja sijoitusrahaston varojen käyttämisestä luoton vakuutena.

Rahastoyhtiö ei saa myöntää luottoa sijoitusrahaston varoista eikä antaa takausta tai muuta vakuutta kolmannen sitoumuksista. Rahastoon voidaan kuitenkin hankkia arvopapereita, joita ei ole täysin maksettu.

6 luku

Säilytysyhteisö

40 §

Sijoitusrahastoon kuuluvat arvopaperit ja muut varat on säilytettävä yhdessä säilytysyhteisössä. Säilytysyhteisönä voi toimia 1 §:n 4 kohdassa tarkoitettu arvopaperinvälittäjä, jolla on kotipaikka Suomessa tai joka on sijoittautunut Suomeen ja jolla on sääntömääräinen kotipaikka toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Säilytysyhteisö voi käyttää ulkomaisia arvopapereita koskevien tehtävien hoitamisessa apunaan ulkomaisia luottolaitoksia tai kansallisia arvopaperikeskuksia.

— — — — — — — — — — — — — — —

Jos säilytysyhteisö päättää olla noudattamatta rahastoyhtiön määräystä, eikä yhtiö sitä peruuta, yhtiön on hankittava asiasta rahoitustarkastuksen lausunto.

41 §

Varojen säilyttämisestä ja hoitamisesta on rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön sovittava kirjallisesti. Sopimuksen tulee sisältää säilytysyhteisön vaihtamista koskevat määräykset. Sopimukselle ja sen muutoksille on saatava rahoitustarkastuksen hyväksyminen. Säilytysyhteisöä ei saa vaihtaa ilman rahoitustarkastuksen lupaa.

— — — — — — — — — — — — — — —

Rahastoyhtiön on pyydettäessä esitettävä osuudenomistajalle tai osuudenomistajaksi aikovalle sijoitusrahaston varojen säilyttämistä ja hoitamista koskeva sopimus tai sen jäljennös.

42 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Osuudenomistajalla on oikeus vaatia korvausta säilytysyhteisöltä joko suoraan tai rahastoyhtiön välityksellä.

7 luku

Tilintarkastus ja tilinpäätös

47 §

Tilintarkastajan on jatkuvasti ja vähintään välittömästi ennen puolivuotiskatsauksen ja vuosikertomuksen julkistamista sekä kaksi kertaa sanotun kertomuksen ja katsauksen julkistamisen välisenä aikana tarkastettava rahasto-osuuden arvon laskennan oikeellisuus. Samalla tilintarkastajan on tarkastettava, että rahastoa hoidetaan sen sääntöjen mukaisesti.

Tilintarkastajan on laadittava kirjallinen tarkastuskertomus ja toimitettava se rahastoyhtiölle. Rahastoyhtiön on viipymättä toimitettava jäljennös tarkastuskertomuksesta rahoitustarkastukselle tiedoksi.

49 §

Rahastoyhtiön on ilman aiheetonta viivytystä lähetettävä rahoitustarkastukselle rahaston puolivuotiskatsaukset sekä jäljennökset

1) rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilinpäätösasiakirjoista;

2) tilintarkastajien laatimista ja rahastoyhtiön hallitukselle luovuttamista rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilintarkastuskertomuksista sekä rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston hoitoa koskevista asiakirjoista; sekä

3) yhtiön yhtiökokousten ja rahasto-osuudenomistajien kokousten pöytäkirjoista.

50 §

— — — — — — — — — — — — — —

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä ja ohjeita sijoitusrahaston tilinpäätöksestä sekä siitä, miten kirjanpitolakia on sovellettava sijoitusrahaston tilinpäätökseen ja sen laatimiseen.

Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilikausi on kalenterivuosi, jollei rahoitustarkastus erityisestä syystä myönnä poikkeusta.

8 luku

Sijoitusrahaston hallinnon luovuttaminen

51 §

Rahastoyhtiö (*luovuttava rahastoyhtiö*) voi rahoitustarkastuksen luvalla luovuttaa sijoitusrahaston (*luovutettava sijoitusrahasto*) hallinnon toisen rahastoyhtiön (*vastaanottava rahastoyhtiö*) hoidettavaksi.

Sijoitusrahaston hallinnon luovuttamiseen osallistuvien rahastoyhtiöiden on laadittava kirjallinen luovutussuunnitelma, jonka luovuttavan ja vastaanottavan rahastoyhtiön hallitukset hyväksyvät 14 §:n mukaisesti. Päivätyssä ja allekirjoitetussa luovutussuunnitelmassa on oltava ainakin:

1) rahastoyhtiöiden toiminimet, kaupparekisterinumerot, osoitteet ja kotipaikat;

2) luovutettavan sijoitusrahaston nimi;

3) selvitys sijoitusrahaston hallinnon luovuttamisen pääasiallisista syistä;

4) luovutuksesta rahastoyhtiölle maksettava vastike;

5) selvitys siitä, ettei luovutettavalla rahastolla ole 39 §:ssä tarkoitettuja luottoja; sekä

6) ehdotus luovuttamisen suunnitellusta voimaantuloajasta.

Luovuttava rahastoyhtiö vastaa kauppakaaren 10 luvun 8 §:n mukaisesti luovutettavan sijoitusrahaston vastuista, jotka ovat syntyneet 51 b §:n 2 momentissa tarkoitettuun sijoitusrahaston hallinnon luovuttamisen täytäntöönpanoajankohtaan mennessä ja jotka tuona ajankohtana ovat edelleen maksamatta.

51 a §

Sijoitusrahaston hallinnon luovuttamiseen osallistuvien rahastoyhtiöiden tai säilytysyhteisön on haettava luovuttamisen täytäntöönpanolle rahoitustarkastuksen lupa. Lupahakemukseen, joka on tehtävä kuukauden kuluessa luovutussuunnitelman hyväksymisestä, on liitettävä luovutussuunnitelma liitteineen sekä luovutuspäätökset. Jos hakemusta ei ole tehty määräajassa, sijoitusrahaston hallinnon luovuttaminen raukeaa.

Rahoitustarkastuksen on kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta päätettävä täytäntöönpanoluvasta. Täytäntöönpanolupaa ei voida myöntää, jos sijoitusrahaston hallinnon luovuttamista ei voida pitää osuudenomistajien edun mukaisena taikka jos sijoitusrahastolla on 39 §:ssä tarkoitettuja luottoja. Jos lupaa ei myönnetä, sijoitusrahaston hallinnon luovuttaminen raukeaa.

51 b §

Jos rahoitustarkastus on myöntänyt rahastoyhtiöille luvan sijoitusrahaston hallinnon luovuttamiseen, rahastoyhtiöiden on välittömästi toimitettava tästä kuulutus Viralliseen lehteen ja ilmoitettava siitä erikseen kirjallisesti rahasto-osuudenomistajille viimeistään kuukautta ennen sijoitusrahaston hallinnon luovuttamisen täytäntöönpanoa. Kuulutuk-

sessa ja kirjallisessa ilmoituksessa on mainittava täytäntöönpanoluvan ja luovutussuunnitelman sisältö.

Rahastoyhtiöiden on tehtävä rahoitustarkastukselle ilmoitus sijoitusrahaston hallinnon luovuttamisen täytäntöönpanosta kahden kuukauden kuluessa sitä koskevan luvan myöntämisestä uhalla, että sijoitusrahaston hallinnon luovuttaminen raukeaa, jollei 51 §:n 2 momentin 6 kohdasta muuta johdu.

8 a luku

Sijoitusrahaston sulautuminen

52 §

Sijoitusrahasto (*sulautuva rahasto*) voi sulautua toisen sijoitusrahaston (*vastaanottava rahasto*) kanssa, jos ne sijoitustoiminnassaan noudattavat samoja periaatteita.

Sulautuminen voi tapahtua siten, että vastaanottava rahasto ja vähintään yksi sulautuva rahasto sulautuvat (*absorptiosulautuminen*) tai vähintään kaksi sulautuvaa rahastoa sulautuvat, jolloin niistä perustetaan vastaanottava rahasto (*kombinaatiosulautuminen*).

Sijoitusrahasto sulautuu toiseen sijoitusrahastoon siten, että sulautuvaan sijoitusrahastoon kuuluvat varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle rahastolle ja sulautuvan rahaston osuudenomistajat saavat vastikkeena vastaanottavan rahaston rahastoosuuksia (*sulautumisvastike*). Osuudenomistajalla on kuitenkin aina oikeus saada vastike rahana.

52 a §

Rahastoyhtiöiden, jotka hallinnoivat sulautumiseen osallistuvia sijoitusrahastoja, on laadittava kirjallinen sulautumissuunnitelma, jonka rahastoyhtiöiden hallitukset hyväksyvät 14 §:n mukaisesti. Päivätyssä ja allekirjoitetussa sulautumissuunnitelmassa on oltava ainakin:

1) rahastoyhtiöiden toiminimet, kaupparekisterinumerot, osoitteet ja kotipaikat;

2) sulautuvan ja vastaanottavan rahaston nimi;

3) ehdotus vastaanottavan rahaston säännöiksi tai sääntömuutokseksi;

4) ehdotus vastikkeesta sulautuvan rahaston osuudenomistajille;

5) ehdotus vastikkeen jaon ajankohdasta ja muista ehdoista;

6) selvitys sulautumisen syistä ja sulautumisvastikkeen määrittelyn ja jaon perusteista sekä niihin liittyvistä olennaisista arvostusongelmista;

7) selvitys siitä, mistä ajankohdasta lukien sulautuva ja vastaanottava rahasto noudattavat yhdenmukaista rahasto-osuuden arvonlaskemismenetelmää;

8) selvitys siitä, ettei sulautuvalla rahastolla ole 39 §:ssä tarkoitettuja luottoja;

9) ehdotus sulautumisen suunnitellusta voimaantuloajasta; sekä

10) sulautumisesta luovuttavalle rahastoyhtiölle suoritettava vastike tai muu etuus sekä 52 a §:n 3 momentissa tarkoitetulle yhdelle tai useammalle tilintarkastajalle taikka tilintarkastusyhteisölle suoritettava palkkio tai sen määräytymisperuste.

Sulautumissuunnitelmaan on liitettävä kutakin sulautumiseen osallistuvaa sijoitusrahastoa koskeva, rahastoa hallinnoivan rahastoyhtiön hallituksen hyväksymä selostus viimeisen tilinpäätöksen tai puolivuotiskatsauksen jälkeen sattuneista sijoitusrahaston asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä tilintarkastajien lausunto hallituksen selostuksesta.

Sulautumissuunnitelmaan on lisäksi liitettävä riippumattomana asiantuntijana toimivan vähintään yhden hyväksytyn tilintarkastajan taikka tilintarkastusyhteisön lausunto siitä, onko sulautumissuunnitelmassa annettu oikeat ja riittävät tiedot seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan sulautumisen syiden, vastaanottavalle rahastolle siirtyvien varojen ja vastuiden sekä vastikkeen arvon ja sen jaon arviointiin.

Riippumattomana asiantuntijana toimivan tilintarkastajan lausuntoa sekä hänen oikeuttaan saada toiminnastaan palkkio koskee soveltuvin osin, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 4 a §:ssä säädetään.

Sulautuvaa sijoitusrahastoa hallinnoiva rahastoyhtiö vastaa kauppakaaren 10 luvun 8 §:n mukaisesti sulautuvan sijoitusrahaston vastuista, jotka ovat syntyneet 52 c §:n 1 momentissa tarkoitettuun sulautumisen täytäntöönpanoajankohtaan mennessä ja jotka tuona ajankohtana ovat edelleen maksamatta.

52 b §

Sulautumiseen osallistuvia sijoitusrahastoja hallinnoivien rahastoyhtiöiden on haettava sulautumisen täytäntöönpanoon rahoitustarkastuksen lupa kuukauden kuluessa sulautumissuunnitelman hyväksymisestä. Hakemukseen on liitettävä sulautumissuunnitelma liitteineen ja sulautumispäätökset. Jos hakemus-

ta ei ole tehty määräajassa, sulautuminen raukeaa.

Rahoitustarkastuksen on kirjallisesti ilmoitettava sulautumisesta sulautuvien sijoitusrahastojen osuudenomistajille ja julkaistava sitä koskeva kuulutus Virallisessa lehdessä.

Rahoitustarkastuksen on ratkaistava täytäntöönpanolupaa koskeva hakemus kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Mikäli rahoitustarkastus tänä aikana pyytää hakijalta hakemuksesta täydennystä, määräaika lasketaan siitä päivästä, jolloin rahoitustarkastus vastaanottaa täydennyksen. Täytäntöönpanolupaa ei voida myöntää, jos sulautumista ei voida pitää osuudenomistajien edun mukaisena taikka jos sijoitusrahastolla on 39 §:ssä tarkoitettuja luottoja. Hakemus katsotaan hylätyksi ja sulautuminen rauenneeksi, jollei hakemusta ratkaista määräajassa.

Jos rahoitustarkastus on myöntänyt luvan sulautumisen täytäntöönpanolle, sulautumisesta päättäneiden rahastoyhtiöiden on välittömästi toimitettava tästä kuulutus Virallisen lehteen ja ilmoitettava siitä erikseen kirjallisesti osuudenomistajille viimeistään kuukautta ennen sulautumisen täytäntöönpanoa.

52 c §

Sulautumiseen osallistuvia sijoitusrahastoja hallinnoivien rahastoyhtiöiden on tehtävä rahoitustarkastukselle ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta kahden kuukauden kuluessa sitä koskevan luvan myöntämisestä uhalla, että sulautuminen raukeaa, jollei 52 a §:n 9 kohdasta muuta johdu.

Sulautuvan rahaston varat ja vastuut siirtyvät sulautumissuunnitelmassa määrätyllä tavalla vastaanottavalle rahastolle, kun sulautumisen täytäntöönpanosta on ilmoitettu rahoitustarkastukselle. Samanaikaisesti sulautuva rahasto purkautuu.

Sulautuvan rahaston osuudenomistajalle syntyy sulautumisen täytäntöönpanoilmoituksesta oikeus vastikkeeseen ja osuudenomistajasta tulee vastaanottavan rahaston osuudenomistaja sulautumissuunnitelman mukaisesti.

8 b luku

Sijoitusrahaston jakautuminen

53 §

Sijoitusrahasto (*jakautuva rahasto*) voi jakautua siten, että jakautuvan rahaston varat ja vastuut osittain tai kokonaan siirtyvät selvitysmenettelyttä vähintään yhdelle jakautuvaa rahastoa hallinnoivan rahastoyhtiön perustamalle sijoitusrahastolle (*kohderahasto*). Jakautuvan rahaston osuudenomistajat saavat vastikkeena kohderahaston rahasto-osuuksia.

53 a §

Rahastoyhtiön hallituksen on laadittava jakautumissuunnitelma ja hyväksyttävä se 14 §:n mukaisesti. Päivätyssä ja allekirjoitetussa jakautumissuunnitelmassa on oltava ainakin:

1) rahastoyhtiön toiminimi, kaupparekisterinumero, osoite ja kotipaikka;

2) jakautuvan vähintään yhden kohderahaston nimi;

3) ehdotus vähintään yhden kohderahaston säännöiksi;

4) ehdotus vastikkeesta jakautuvan rahaston osuudenomistajille;

5) ehdotus vastikkeen jaon ajankohdasta ja muista ehdoista;

6) selvitys jakautumisen syistä ja vastikkeen määrittelyn ja jaon perusteista sekä niihin liittyvistä olennaisista arvostusongelmista;

7) selvitys siitä, ettei jakautuvalla rahastolla ole 39 §:ssä tarkoitettuja luottoja;

8) ehdotus jakautumisessa siirtyvien varojen ja vastuiden jakamisesta kullekin kohderahastolle;

9) ehdotus jakautumisen suunnitellusta voimaantuloajasta; sekä

10) jakautumisesta 53 a §:n 3 momentissa tarkoitetulle yhdelle tai useammalle tilintarkastajalle taikka tilintarkastusyhteisölle suoritettava palkkio tai sen määräytymisperuste.

Jakautumissuunnitelmaan on liitettävä jakautuvaa rahastoa hallinnoivan rahastoyhtiön hallituksen hyväksymä selostus viimeisen tilinpäätöksen tai puolivuotiskatsauksen jälkeen sattuneista sijoitusrahaston asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä

tilintarkastajien lausunto hallituksen selostuksesta.

Jakautumissuunnitelmaan on lisäksi liitettävä riippumattomana asiantuntijana toimivan vähintään yhden hyväksytyn tilintarkastajan taikka tilintarkastusyhteisön lausunto siitä, onko jakautumissuunnitelmassa annettu oikeat ja riittävät tiedot seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan jakautumisen syiden, kohderahastolle siirtyvien varojen ja vastuiden sekä vastikkeen arvon ja sen jaon arviointiin.

Riippumattomana asiantuntijana toimivan tilintarkastajan lausuntoa sekä hänen oikeuttaan saada toiminnastaan palkkio koskee soveltuvin osin, mitä osakeyhtiölain 2 luvun 4 a §:ssä säädetään.

Jakautuvaa sijoitusrahastoa hallinnoiva rahastoyhtiö vastaa kauppakaaren 10 luvun 8 §:n mukaisesti jakautuvan sijoitusrahaston vastuista, jotka ovat syntyneet 53 c §:n 1 momentissa tarkoitettuun jakautumisen täytäntöönpanoajankohtaan mennessä ja jotka tuona ajankohtana ovat edelleen maksamatta.

53 b §

Rahastoyhtiön on haettava jakautumisen täytäntöönpanoon rahoitustarkastuksen lupa kuukauden kuluessa jakautumissuunnitelman hyväksymisestä. Hakemukseen on liitettävä jakautumissuunnitelma liitteineen sekä jakautumispäätökset. Jos hakemusta ei ole tehty määräajassa, jakautuminen raukeaa.

Rahoitustarkastuksen on kirjallisesti ilmoitettava jakautuvan rahaston osuudenomistajille jakautumisesta sekä julkaistava sitä koskeva kuulutus Virallisessa lehdessä.

Rahoitustarkastuksen on ratkaistava täytäntöönpanoluvan myöntämistä koskeva hakemus kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Mikäli rahoitustarkastus tänä aikana pyytää hakijalta hakemuksesta täydennystä, määräaika lasketaan siitä päivästä, jolloin rahoitustarkastus vastaanottaa täydennyksen. Täytäntöönpanolupaa ei voida myöntää, jos jakautumista ei voida pitää osuudenomistajien edun mukaisena taikka jos sijoitusrahastolla on 39 §:ssä tarkoitettuja luottoja. Hakemus katsotaan hylätyksi ja jakautuminen rauenneeksi, jollei hakemusta ratkaista määräajassa.

Jos rahoitustarkastus on myöntänyt luvan jakautumisen täytäntöönpanolle, jakautumisesta päättäneen rahastoyhtiön on välittömästi toimitettava tästä kuulutus Viralliseen lehteen ja ilmoitettava siitä kirjallisesti osuudenomistajille viimeistään kuukautta ennen jakautumisen täytäntöönpanoa.

53 c §

Rahastoyhtiön on tehtävä rahoitustarkastukselle ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta kahden kuukauden kuluessa sitä koskevan luvan myöntämisestä uhalla, että jakautuminen raukeaa, jollei 53 a §:n 9 kohdasta muuta johdu.

Jakautuvan rahaston varat ja vastuut siirtyvät jakautumissuunnitelmassa määrätyllä tavalla kohderahastolle, kun jakautumisen täytäntöönpanosta on ilmoitettu rahoitustarkastukselle.

Jakautuvan rahaston osuudenomistajalle syntyy jakautumisen täytäntöönpanoilmoituksesta oikeus vastikkeeseen ja osuudenomistajasta tulee kohderahaston osuudenomistaja jakautumissuunnitelman mukaisesti.

8 c luku

Rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen sekä rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston lakkauttaminen

54 §

Valtioneuvosto voi peruuttaa rahastoyhtiön toimiluvan kokonaan tai osittain, jos rahastoyhtiön toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia tai asetuksia, viranomaisten niiden nojalla antamia määräyksiä, rahastoyhtiön yhtiöjärjestystä, toimiluvan ehtoja tai rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston sääntöjä taikka jos rahastoyhtiö ei täytä toimiluvan myöntämistä koskevia vaatimuksia.

Rahastoyhtiön on haettava valtioneuvostolta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa tai siihen olennaisesti liittyvää, 35 §:ssä tarkoitettua toimintaa. Hakemukseen on liitettävä rahastoyhtiön yhtiökokouksen päätös toimiluvan peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä sekä selvitys siitä, miten rahastoyhtiö on järjestänyt hallinnoimiensa sijoitusrahastojen hallinnon.

Valtioneuvoston on rahoitustarkastuksen esityksestä peruutettava rahastoyhtiön toimilupa ja määrättävä rahastoyhtiö asetettavaksi selvitystilaan, jos:

1) rahastoyhtiö ei ole ryhtynyt 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa toimenpiteisiin rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamiseksi;

2) rahastoyhtiön hallitus ei ole ryhtynyt osakeyhtiölain 13 luvun 2 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa tarpeellisiin toimenpiteisiin yhtiön asettamiseksi selvitystilaan;

3) rahastoyhtiö on aloittanut toimintansa ennen 9 §:ssä säädettyä osakepääoman maksamista;

4) rahastoyhtiön 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu osakepääomaa koskeva vaatimus ei täyty, eikä rahastoyhtiö ole rahoitustarkastuksen kehotuksesta huolimatta ryhtynyt toimenpiteisiin osakepääoman korottamiseksi;

5) toimilupaa haettaessa on annettu olennaisesti harhaanjohtavia tietoja; tai

6) rahastoyhtiö on toistuvasti rikkonut 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä myös muutoin kuin olennaisesti.

Ennen toimiluvan peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä valtioneuvoston on varattava rahastoyhtiölle mahdollisuus tulla asiassa kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu.

Kun valtioneuvosto päättää rahastoyhtiön selvitystilaan asettamisesta, sen on määrättävä samalla selvitysmiehet, joista ainakin yhden on oltava rahoitustarkastuksen ehdottama henkilö. Valtioneuvosto voi erottaa valitsemansa selvitysmiehen ja valita erotetun tilalle toisen. Päätöstä tai määräystä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Kun selvitysmiesten laatima lopputilitys on esitetty rahastoyhtiön yhtiökokoukselle ja rahastoyhtiö katsotaan puretuksi, selvitysmiesten on ilmoitettava asiasta valtioneuvostolle ja kaupparekisteriin.

Valtioneuvoston tehtävänä on ilmoittaa rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamisesta kaikkien niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa rahastoyhtiön hallinnoimien rahastojen osuuksia on markkinoitu.

54 a §

Jos rahastoyhtiön toimilupa peruutetaan, yhtiö asetetaan selvitystilaan, yhtiön omaisuus luovutetaan konkurssiin taikka yhtiö muutoin lopettaa toimintansa, säilytysyhteisön on ryhdyttävä välittömästi hoitamaan sijoitusrahaston hallintoa.

Säilytysyhteisön hoitaessa sijoitusrahaston hallintoa sen oikeuksista ja velvollisuuksista sijoitusrahastotoiminnan harjoittamisessa on, jollei tässä luvussa toisin säädetä, soveltuvin osin voimassa, mitä rahastoyhtiöstä säädetään.

Siitä riippumatta, mitä 14 §:ssä on säädetty, säilytysyhteisö ei saa käyttää sijoitusrahastoon kuuluvien osakkeiden tuottamaa äänioikeutta.

Hoitaessaan sijoitusrahaston hallintoa säilytysyhteisö ei saa ottaa vastaan sijoituksia sijoitusrahastoon eikä lunastaa rahasto-osuuksia. Säilytysyhteisön on viipymättä ilmoitettava rahasto-osuuksien lunastamisen keskeyttämisestä kaikkien niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia on markkinoitu.

54 b §

Säilytysyhteisön ryhdyttyä hoitamaan sijoitusrahaston hallintoa sen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin rahaston hallinnon luovuttamiseksi toiselle rahastoyhtiölle tai rahaston lakkauttamiseksi.

54 c §

Rahastoyhtiön on keskeytettävä rahasto-osuuksien lunastaminen sijoitusrahaston varallisuuden arvon tai rahaston osuudenomistajien määrän laskettua alle laissa säädetyn tai rahaston säännöissä määrätyn vähimmäismäärän, mikäli tilannetta ei ole korjattu 30 vuorokauden kuluessa sen havaitsemisesta. Lunastuskieltoa ei kuitenkaan sovelleta ennen 16 a §:ssä tarkoitetun määräajan päättymistä. Rahastoyhtiön on viipymättä ilmoitettava päätöksestään keskeyttää osuuksien lunastaminen rahoitustarkastukselle sekä kaikkien niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia on markkinoitu. Kaikessa sijoitusrahaston markkinointiaineistossa on keskeytyksen ajan mainittava rahaston poikkeuksellisesta tilasta.

54 d §

Rahastoyhtiön on lakkautettava sijoitusrahasto tai sen on ryhdyttävä toimenpiteisiin sijoitusrahaston sulautumiseksi 8 a luvussa tarkoitetulla tavalla, jos laissa tai rahaston säännöissä mainittua rahaston alkupääomaa tai osuudenomistajien vähimmäismäärää ei ole saavutettu kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun rahoitustarkastus on vahvistanut rahaston säännöt, sijoitusrahaston varat tai osuudenomistajien lukumäärä ovat laskeneet alle laissa säädetyn tai rahaston säännöissä määrätyn vähimmäismäärän, eikä tilannetta ole kyetty korjaamaan 90 vuorokauden ku-

luessa 54 c §:ssä tarkoitetun määräajan päättymisestä, tai jos jokin muu rahaston säännöissä määrätty purkautumisperuste täyttyy.

Rahastoyhtiön on sijoitusrahaston lakkauttamiseksi viipymättä pyydettävä rahoitustarkastusta keskeyttämään rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku ja lunastaminen. Rahastoyhtiön on lisäksi muutettava rahaston varat rahaksi ja maksettava sen velat tai erotettava varat niiden suorittamista varten sekä jaettava jäljelle jääneet varat osuudenomistajille rahasto-osuuksien suuruuden mukaisessa suhteessa.

Mikäli rahastoyhtiö ei ryhdy toimenpiteisiin sijoitusrahaston lakkauttamiseksi tai valmistelemaan sijoitusrahastojen sulautumista kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun edellytyksen täytyttyä, rahoitustarkastuksen on määrättävä sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku ja lunastaminen keskeytettäväksi ja asetettava välittömästi rahoitustarkastuslain 15 §:ssä tarkoitettu asiamies hallinnoimaan sijoitusrahaston varoja, muuttamaan ne rahaksi, maksamaan sijoitusrahaston velat tai erottamaan varat niiden maksamiseksi sekä jakamaan jäljelle jääneet varat osuudenomistajille rahasto-osuuksien suuruuden mukaisessa suhteessa.

Rahoitustarkastuksen on viipymättä ilmoitettava päätöksestään keskeyttää rahasto-osuuksien lunastaminen 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa tai lakkauttaa sijoitusrahasto 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa kaikkien niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia on markkinoitu.

55 §

Rahastoyhtiön ja 54 d §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa rahoitustarkastuksen asettaman asiamiehen on viipymättä toimitettava sijoitusrahaston lakkauttamismenettelyn käynnistämisestä kuulutus Viralliseen lehteen ja ilmoitettava siitä erikseen kirjallisesti sekä sijoitusrahaston osuudenomistajille että rahoitustarkastukselle. Kuulutuksessa ja ilmoituksessa on mainittava, milloin ja millä tavoin 54 d §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut varat ovat nostettavissa.

55 a §

Sijoitusrahaston lakkauttamistoimenpiteistä on laadittava lopputilitys, joka on liitteineen toimitettava tiedoksi osuudenomistajille ja rahoitustarkastukselle. Lopputilityksen laatii ja siihen perustuvan jaon toimittaa rahastoyhtiö tai 54 d §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa rahoitustarkastuksen asettama asiamies.

Sen jälkeen kun sijoitusrahaston varallisuus on jaettu ja sijoitusrahasto on lakkautettu, rahastoyhtiön tai 54 d §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa asiamiehen on viipymättä tehtävä lakkauttamisesta ilmoitus rahoitustarkastukselle.

56 §

Jollei rahasto-osuuden omistaja ole vuoden kuluessa siitä, kun 54 d §:ssä tarkoitetut varat olivat nostettavissa, ilmoittautunut nostamaan varoja, jotka hän on jaossa saanut, rahastoyhtiön tai rahoitustarkastuksen asettaman asiamiehen on viipymättä talletettava ne rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapauttamiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/31) mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut varat on talletettava, jollei niitä nosteta neljäntoista vuorokauden kuluessa, talletuspankkiin tai ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoriin turvallisesti ja tuottavasti.

Jollei varoja ole nostettu kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun ne talletettiin 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, menetetään ne valtiolle.

9 luku

Rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus

57 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Rahastoesitteen sisällöstä määrätään tarkemmin asianomaisen ministeriön päätöksellä.

57 a §

— — — — — — — — — — — — — — —

Puolivuotiskatsauksen sisällöstä määrätään tarkemmin asianomaisen ministeriön päätöksellä.

57 b §

— — — — — — — — — — — — — — —

Vuosikertomuksen sisällöstä määrätään tarkemmin asianomaisen ministeriön päätöksellä.

57 c §

Rahastoyhtiön on aina kun se laskee liikkeeseen, myy tai lunastaa rahaston osuuksia ja vähintään kaksi kertaa kuukaudessa julkistettava rahasto-osuuksien arvo sekä liikkeessä olevien rahasto-osuuksien määrä.

Rahoitustarkastus voi hakemuksesta antaa rahastoyhtiölle luvan julkistaa tiedot ainoastaan kerran kuukaudessa, jos tällainen menettely ei vaaranna osuudenomistajien etuja.

Rahastoyhtiön on viipymättä oikaistava rahasto-osuuden arvon julkistamisessa tapahtunut olennainen virhe. Julkaisemisessa tapahtuneesta virheestä on välittömästi tehtävä ilmoitus rahoitustarkastukselle, joka ratkaisee virheen olennaisuuden.

10 luku

Erinäiset säännökset

63 §

— — — — — — — — — — — — — — — —

Jos korvauskanne päätetään nostaa, on kokouksessa valittava asiamies, jolla on oikeus edustaa rahasto-osuuden omistajia vahingonkorvausasiassa. Asiamiehelle on annettava toimintaohjeet. Asiasta aiheutuneet kulut ja asiamiehelle menevä palkkio suoritetaan sijoitusrahaston varoista rahoitustarkastuksen vahvistaman laskelman mukaisesti.

— — — — — — — — — — — — — — — —

64 §

— — — — — — — — — — — — — — — —

Sijoitusrahaston sulautuminen toiseen vastaavaa sijoituspolitiikkaa harjoittavaan sijoitusrahastoon ei vaikuta sulautuneen sijoitusrahaston osuudenomistajien vähemmistön kanneoikeuteen. Vähemmistökanteella saadut varat tulevat vastaanottavalle rahastolle sulautuneen rahaston osuudenomistajien hyväksi.

67 §

Rahoitustarkastuksella on oikeus, milloin se katsoo rahasto-osuuden omistajien edun sitä vaativan, rahasto-osuuden omistajien puolesta ajaa 59—61 §:ssä tarkoitettua korvauskannetta.

67 a §

Ulkomaista yhteissijoitusyritystä, joka markkinoi osuuksiaan 2 §:n 4—6 momentin, 2 b §:n tai 4 §:n 3 momentin vastaisesti, voidaan kieltää jatkamasta tai uudistamasta tätä menettelyä. Kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta. Kiellon määräämistä koskee muutoin soveltuvin osin, mitä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 2 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

11 luku

Rangaistussäännökset

69 §

Joka

1) rikkoo 15, 19 tai 35 §:ssä taikka 39 §:n 4 momentissa säädettyä kieltoa;

2) laiminlyö rahastoyhtiölle tai säilytysyhteisölle 20 §:n 2 tai 4 momentissa, 31, 33, 34 tai 36 §:ssä, 54 a §:n 4 momentissa, 57, 57 a, 57 b taikka 57 c §:ssä säädettyjä velvollisuuksia;

— — — — — — — — — — — — — — — —

71 §

— — — — — — — — — — — — — — — —

Muuten virallinen syyttäjä saa 69 ja 70 §:n mukaan rangaistavasta rikkomuksesta tehdä syytteen vain, jos rahoitustarkastus on ilmoittanut sen syytteeseen pantavaksi.

72 §

Jos rahastoyhtiö, rahastoyhtiön hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja tai vastuullisessa asemassa oleva toimihenkilö ei ole toiminnassaan noudattanut tätä lakia, rahastoyhtiön yhtiöjärjestystä, sijoitusrahaston sääntöjä tai rahoitustarkastuksen antamia määräyksiä, lääninhallitus voi rahoitustarkastuksen esityksestä velvoittaa hänet uhkasakolla täyttämään velvollisuutensa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Sellaisen ulkomaisen yhteissijoitusyrityksen, jolla ei ole oikeutta 2 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla markkinoida osuuksiaan Euroopan talousalueella ja, jonka osuuksia markkinoidaan tämän lain voimaan tullessa Suomessa ilman valtioneuvoston lupaa, on kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta haettava valtioneuvostolta 2 §:n 6 momentissa tarkoitettu lupa tai kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta lopetettava sanottu toiminta.

Sellaisen rahastoyhtiön, jonka toiminimes-

sä ei tämän lain voimaan tullessa ole sanaa rahastoyhtiö joko sellaisenaan tai yhdysosana, on vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta muutettava toiminimensä 4 §:n 1 momentin vaatimusten mukaiseksi.

Sellaisen rahastoyhtiön, jonka hallinnoiman sijoitusrahaston varojen määrä tai osuudenomistajien vähimmäismäärä ei tämän lain voimaan tullessa täytä 16 a §:n 1 momentin vaatimuksia, on kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta huolehdittava siitä, että sanotut vaatimukset täyttyvät, tai mainitun ajan kuluessa haettava valtioneuvostolta 16 a §:n 2 momentin mukaista poikkeuslupaa.

Asetuksella säädetään erikseen 52 a §:n 4 momentin ja 53 a §:n 4 momentin voimaantulosta.

Laki

arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun arvopaperimarkkinalain (495/89) 1 luvun 2 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

2 §

Tätä lakia sovelletaan todistukseen (*arvopaperi*), joka annetaan

— — — — — — — — — — — — — — —

4) sijoitusrahasto-osuudesta tai siihen rinnastettavasta ulkomaisen yhteissijoitusyrityksen osuudesta.

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/79) 14 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 22 päivänä joulukuuta 1994 annetulla lailla (1301/94), uusi 3 momentti seuraavasti:

14 §

— — — — — — — — — — — — — — —

Rekisteriviranomaisen on ennen sijoitusrahastolaissa (480/87) mainittua rahastoyhtiötä koskevan yhtiöjärjestyksen muutoksen hyväksymistä varattava valtioneuvostolle ja rahoitustarkastukselle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksen muutoshakemuksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 18 päivänä kesäkuuta 1996